

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Chamæleon.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Nempe
ἢ ἀγορῆ
ῥηθῆαι,
ἢ ἴσορ.
Causa mu-
tationis co-
loris in Po-
lypo.

Sedenim improbat hoc Basilius Magnus, adulatorēq; vocat Polypum libro *De gentium lectione*: quod veluti ille colorem ad subiecti soli speciem demutat, ita parasitus ad audientium voluptatem sententiam studeat variare. Sed quod Pindarus & Theognis tradunt, eo spectat, ut studium omne in calliditate dexteritateq; vivendi reponamus, ut simulare, neque non dissimulare, pro loco, pro re, pro tempore, quod obfuturū videatur, apud eos, quibus adhæsimus, evitare scimus: quod si virtute incolumi fiat, neq; animi integritatem flagellaverimus, evenire omnino necesse est, ut faciliorem & minus invidiosam vitam peragamus. Libet vero demutationis istius causas altius repetere, atque ipsam rei naturam, quantum ad hoc pertinet, oculis scribendo subjicere, tam probabilia mihi videntur, quæ super hoc veteres ex Empedoclis opinione tradiderunt. Porositates quippe exhalabiles inesse rebus omnibus, quas vel cernere, vel atrectare liceat: neq; enim animalibus, neque plantis, neque terræ & mari tantum, verum etiam lapidibus manifestæ insunt spiramenta quamplurima, quin etiam in ære & ferro, omnia enim sponte vitiantur, cum aliud exhalet assidue, pariq; ratione differtur, atque interteratur: per porositates enim exiliunt & excluduntur particulae illæ interclusæ, quæ ad elementi sui purissimi simplicitatem redire festinant, fæxq; corpori adhærescit, quæ rubigo est in iis, quæ rubigini sunt obnoxia: putredo in iis, quæ putrefieri apta sunt, atq; hinc omnia tendunt ad interniciem. Eam porositatum exhalationumq; naturam nonnulli arbitrio suo ἐμπλοκαῖς dixere πλοκαῖς alii, alii vero ὄσσεις τινὰς ἔχει ἀεὶ λυσεις. Maxime vero maritimis in petris, quæ saluginosa turis aspergine alluuntur refrigeranturque par est partes has, & meatus hujusmodi deprehendi, cum ha tenuissimo quodam halitu corrumpantur, licet id in solidioribus oculata fide minime possis explorare, propter materiæ densitatem & pororum consipationem. Cæterum si Polypi carnem intueare, si ne ulla prorsus contatione porosissimam, & transmeatibus aptissimam judicabis: ex ossis enim ea est, ut Hesiodi dictum usurpem, & mira quadam raritate perspicua. Cum itaque pavore aliquo perturbatur, tota fere vi sensibili sese colligente, quemadmodum in homine gelidus in formidine circa cor sanguis coit, corpus reliquum præ se quidem satis translucidum, dum maxime rarefit, & transmeabilis apparet: unde veluti vitrum nitidum, colorem quemvis, albo excepto, propter aliquam omnino crassitiem, quæ suppositum inumbrat corpus, facillime contrahere potest, atque ita transmutari.

DE CHAMÆLEONTE.
CAP. XXII.

Invitat rei similitudo, priusquam reliqua Polypi significata recenseamus, loco hoc de Chamæleonte, deque Taranda dicere: quorum alter colores corporis, uti Polypus pro corporis cui adhæserit, ratione, mutat: alter vicinarum rerum colores nullo tactu, sed sola tantum attrahi exhalatione.

VERSIPELLIS. CAP. XXIII.

Χαμα-
λεόντι
ἢ ἴσορ.
Causa mu-
tationis co-
loris in Po-
lypo.

PER Chamæleonta Versipellem hominem significari voluit, sed quod nonnunquam Polypo vituti datur, in Chamæleonte vitiosum semper autumant; quod mutationem hujusmodi non nisi in timore faciat, quamquam in eo & diverso vitæ tempore colores mutari tradit Aristot. Sane Chamæleon paucas in corde tantum sanguinis habet guttas, quæque sanguine sunt exiguo animalia, omnia frigidiora sunt: quæ frigida idemtidem & tūmida. Ut cum que vero accipiat Chamæleontis natura sive id ingenta vigoris debilitate faciat, sive quod corpus, uti apud Leon. X. P. M. Romæ vidimus, vitreum propemodum atque translucidum habeat, uno omnium consensu versipellis, puta Ulysses quispiam, aut Lyfander, aut Alcibiades, per Chamæleontem figurari potest. Hunc, ut Tertulianus ait, pellicula ambit, corporis nullus inest succus, pectus vix à terra suspendit, gradum magis demonstrat, quam explicat, jejunos semper & defectus, oscitans vescitur, follicans ruminat, de ventocibus. Hoc soli Chamæleonti datum, quod vulgo dictum est, de corio suo ludere. Quod vero apud Plinium legitur de portentosa ejus magnitudine, quæ par sit Crocodilo, viderint alii: nam quem nos apud Leonem X. vidimus, vix palmum excedebat.

